

TOEZICHTVISIE

RAAD VAN COMMISSARISSEN

BESTUUR

DE GOEDE WONING RIJSSEN

DICHTBIJ

Inhoudsopgave:

1. **Inleiding** pag. 3
  - a) **Missie & kernwaarden**

2. **Dichtbij** pag. 5
  - a) **Stakeholders**
  - b) **Betrokkenheid bij strategie**

3. **Samen** pag. 6
  - a) **Rolverdeling**
  - b) **Zelfevaluatie**
  - c) **Inspiratie**

4. **Verantwoordelijk** pag. 8
  - a) **Risicobeheersing**
  - b) **Informatie uitwisseling**

5. **Governance**

6. **Bijlagen:**
  1. Governance jaaragenda
  2. Overzicht documenten Intern toezicht en het Toetsingskader kader
  3. Schema met toetsingskader documenten en rol verdeling bestuurder en RvC

1. Inleiding

Goed bestuur kan niet zonder goed toezicht. Een heldere toezichtvisie geeft kaders en geeft een scherper beeld wat wij met goed toezicht bedoelen.

In deze toezichtvisie formuleren de Raad van Commissarissen (RvC) en de Directeur Bestuurder (DB) hoe de toezichthoudende rol binnen de organisatie moet worden ingevuld en hoe het toezicht bijdraagt aan de uitvoer van de missie van De Goede Woning zoals verwoord in het ondernemingsplan.

De toezichtvisie is een dynamisch document; een natuurlijk moment voor herijking is bij het vaststellen van het ondernemingsplan. Deze toezichtvisie is een gezamenlijk document van Raad en bestuurder. Deze visie geeft een nadere werking van het samenspel tussen bestuur en toezicht en draagt bij aan het realiseren van de strategische doelstellingen en geeft kaders voor goed toezicht.

De Governancecode 2020 verplicht de Raad van Commissarissen (RvC) en de Directeur Bestuurder (DB) een visie op besturen en toezicht houden te hebben.

Principe 1.1 van de governancecode: *“Bestuur en RvC hebben een gezamenlijke visie op besturen en toezicht houden. Het realiseren van maatschappelijke waarde op lange termijn staat daarbij voorop. De visie gaat in op de verantwoordelijkheid voor het realiseren van de doelstellingen, de strategie, het beleid, de financiering en de onderlinge samenwerking in rollen. De RvC beschrijft hierin zijn rollen (werkgever, toezichthouder en klankbord) en taakuitoefening als intern toezichthouder.”*

Essentiële punten uit deze toezicht visie zijn opgenomen in profielschets RvC leden. De visie is een belangrijk basis document bij de zelfevaluatie. Ook nieuwe commissarissen moeten zich kunnen herkennen in de visie.

1a) Missie & kernwaarden

Eind 2020 is de nieuwe koers opgesteld voor DGW.

Missie

Vanuit onze christelijke identiteit bieden wij voldoende betalbare en goede woningen en plezierig wonen voor mensen die nu of later een (sociale) huurwoning nodig hebben.

Onze christelijke identiteit, wie we zijn, zegt alles over hoe wij werken. Onze drijfveren komen vanuit christelijke waarden en normen, zoals naastenliefde, vertrouwen en rechtvaardigheid. Deze waarden zitten diep in ons verankerd en zijn de basis voor onze acties en aanpak. Dat maakt onze identiteit waardevol en betekenisvol.

Belangrijke begrippen uit deze missie in relatie met toezicht zijn;

Betaalbaarheid een begrip dat in deze tijd extra lading krijgt (energiearmoede, hoge prijzen & inflatie) maar bovenal een basis is van waaruit gewerkt worden. Zorgen voor voldoende betaalbare woningen is een basistaak van DGW. Daarmee ook een thema waar de RvC actief op toeziet.

Goede woningen; kwalitatief goede woningen ook qua leefomgeving, duurzaamheid en circulariteit. **en naar de toekomst toe met toenemende aandacht voor circulariteit.**

Vertrouwen; huurders moeten kunnen vertrouwen op goed toezicht. Vertrouwen is ook een belangrijk element om met elkaar als RvC en bestuurder goed te kunnen functioneren.

De mens staat centraal; in alle woningen van DGW wonen mensen met hun eigen behoeftes en wensen daarnaast is er nog een grote groep woningzoekenden. Belangrijk om altijd te beseffen dat het "mensenwerk" is en welke impact besluiten en adviezen hebben op bewoners en woningzoekenden. Deze missie is uitgewerkt in de volgende kernwaarden:

Dichtbij, met hart voor huurders en woningzoekenden, zorg voor anderen, respectvol, luisterend en met open deur.

Samen, met bewoners, collega's en partners zorgen we voor plezierig wonen in leefbare buurten en wijken.

Verantwoordelijk, we zorgen voor voldoende betaalbare en duurzame woningen en handelen integer als goed rentmeester

Deze kernwaarden hebben een centrale rol in het doen en laten van de organisatie. Ze maken onderdeel uit van het DNA van De Goede Woning. Daarmee zijn zij ook integraal onderdeel van deze toezichtvisie. Aan de hand van deze kernwaarden wordt de visie op toezicht verder uitgewerkt.

2. Dichtbij

DGW is een kleine en compacte woningcorporatie; de lijnen zijn kort en wij weten elkaar makkelijk en snel te vinden.

In het toezicht wil de raad ook dichtbij zijn; Makkelijk benaderbaar en op de hoogte van wat er speelt in en rondom de corporatie.

2a) Stakeholders

De RvC wil in verbinding staan met de omgeving van DGW. Dit betekent ook dichtbij en in contact met belangrijke stakeholders. Zo wil de RvC op de hoogte blijven van wat er leeft bij partijen die belang hebben en belangrijk zijn voor DGW.

De RvC laat zich een paar keer per jaar informeren door belanghebbenden op gemeentelijk niveau en onderhoudt contacten met collega toezichthouders en zorgpartijen uit het werkgebied en de regio.

De verbinding met de primaire belanghebbenden van de corporatie, de huidige en toekomstige huurders en de medewerkers van de organisatie, wordt op verschillende manieren vormgegeven.

Jaarlijks heeft de RvC een vergadering met de SHR (Stichting Huurdersraad Rijssen). Deze vergadering wordt afwisselend door de SHR en RvC voorbereid.

Twee leden van de RvC zijn benoemd op voordracht van de SHR. De twee huurders commissarissen hebben gemiddeld twee keer per jaar een overleg met het bestuur van de SHR. Tijdens deze overleggen worden actuele thema's en aandachtspunten besproken en de jaarlijkse vergadering met de RvC voorbereid.

Daarnaast is er de zomerbarbecue waar RvC, medewerkers en huurdersraad gezamenlijk informeel samenzijn.

De SHR vertegenwoordigt alle huurders; toch blijft het belangrijk de stem van achterban te horen voor RvC en bestuurder. Ook woningzoekenden zijn belangrijke stakeholders waarvan de input en meningen ook voor de RvC nuttig zijn. De organisatie hiervan is een zoektocht. Een geslaagd voorbeeld hiervan zijn de koffiegesprekken met huurders die gevoerd zijn door alle collega's en een aantal RvC-leden bij het opstellen van de nieuwe koers.

Bij alle contacten met stakeholders is de rolverdeling helder; de bestuurder is voor de besturing en strategie; de RvC verbindt zich met belangrijke stakeholders met als doel om te horen wat er leeft en belangrijk is voor die stakeholders. Deze informatie wordt uitgewisseld met de bestuurder die zijn of haar voordeel daarmee kan doen.

2b) Betrokkenheid bij strategie

Voor wat betreft belangrijke strategische thema's vinden de bestuurder en de Raad het belangrijk dat de RvC vroegtijdig input kan leveren en door haar kennis en ervaring als klankbord kan dienen voor de bestuurder.

Zijn er belangrijke strategische thema's aan de orde zoals bijv. huurbeleid of de portefeuillestrategie dan worden tijdig in het proces werksessies georganiseerd om input op te halen door de bestuurder. Dit zijn zoveel mogelijk gezamenlijke sessies waaraan management- huurdersraad- RvC deelnemen.

De input van de huurdersraad bij het opstellen van strategie en beleid is voor zowel bestuurder als RvC belangrijk.

Bij de bespreking en goedkeuring van plannen en beleid worden de gevolgen van het beleid voor de huurders en woningzoekenden benoemd en meegewogen.

In de reguliere vergaderingen wordt er naast de behandeling van de oordeelvormende en besluitvorming agendapunten, tijd gereserveerd voor actuele strategische thema's. Ook wordt regelmatig een themasessie georganiseerd rondom een strategisch onderwerp.

3. Samen

DB, organisatie en RvC zijn samen verantwoordelijk voor de realisatie van maatschappelijke doelen van DGW: voldoende betaalbare en goede woningen en plezierig wonen voor mensen die nu of later een (sociale) huurwoning nodig hebben in ons werkgebied Rijssen-Holten.

3a) Rolverdeling

De RvC heeft drie verschillende rollen;

Toezichthouder

Het toezicht houden gaat uit van een gelijkwaardige relatie; vertrouwen en verantwoordelijkheid in wederkerigheid zijn een belangrijke basis. De RvC houdt kritisch en onafhankelijk toezicht op de visie en het beleid van DGW. Haalbaarheid en risico's zijn daarbij van groot belang. De RvC toets de besluiten van de bestuurder en de realisatie

en uitvoering van strategische doelen aan de vastgestelde kaders zoals het investering statuut, het ondernemingsplan en de portefeuillestrategie.

DB en RvC trekken gezamenlijk op, ieder vanuit zijn eigen rol en hebben korte lijnen wanneer snel beslissen noodzakelijk is. Daardoor worden processen en projecten niet onnodig vertraagd. Daarnaast is het belangrijk dat de bestuurder voldoende mandaat heeft om slagvaardig te functioneren.

Klankbord

RvC en bestuurder hebben elkaar nodig om met open blik te blijven kijken. Bij het zoeken naar passende oplossingen voor de complexe opgaven waar de bestuurder voor staat en het realiseren van de ambities fungeert de RvC als klankbord. De RvC is ook actief betrokken bij strategieontwikkeling zoals bijv. de portefeuillestrategie.

De RvC als geheel functioneert als klankbord voor de bestuurder tijdens beeldbepalende agenda punten, korte brainstorm sessies tijdens de vergadering en in aparte themabijeenkomsten. Daarnaast is er periodiek overleg voorzitter RvC en DB.

Werkgever

De RvC beoordeelt en volgt het functioneren van de directeur-bestuurder, stelt hem/haar in staat om competenties te ontwikkelen en zorgt voor passend beloningsbeleid. Onderdeel hiervan is een jaarlijkse cyclus van 3 gesprekken met de remuneratiecommissie. Aan het begin van het jaar vindt een planningsgesprek plaats waarin op basis van het ondernemingsplan en het jaarplan de doelen voor het jaar worden besproken. In juni volgt een voortgangsgesprek en in december het beoordelingsgesprek. Voorafgaand aan het beoordelingsgesprek vinden, om het jaar, 360° feedback gesprekken plaats onder stakeholders van DGW.

De RvC is betrokken het welzijn van DB en heeft oog voor de mens achter de bestuurder en dragen zorg voor zijn/haar vitaliteit.

De 4^e veel genoemde rol als netwerker wordt bewust niet als extra rol opgenomen. De rol van netwerker ligt primair bij de DB. Door in verbinding te blijven met de belanghebbenden blijft de RvC op de hoogte van wat er bij hen speelt en welke maatschappelijke ontwikkelingen voor hen relevant zijn.

De rollen worden jaarlijks tijdens de zelfevaluatie geëvalueerd.

Samenspel RvC en DB

Een open en transparante uitwisseling van strategische informatie en een helder toetsingskader zijn uitgangspunt voor een goed gesprek tussen DB en RvC. Binnen de verhouding tussen bestuur en RvC is ruimte om af te gaan op intuïtie, twijfels en dilemma's kunnen in openheid worden besproken en een kwetsbare houding wordt gewaardeerd.

Daarbij is respect voor elkaars rol van groot belang. De RvC gaat niet op de stoel van de bestuurder zitten. Van de bestuurder wordt verwacht dat hij bereid is de RvC volledig, tijdig en betrouwbaar te informeren.

3b) Zelfevaluatie, samenstelling van de Raad en Kennisontwikkeling

Om haar taken als RvC verantwoord te kunnen uitoefenen is een juiste samenstelling van de raad, zelfevaluatie en blijvende kennisontwikkeling nodig

Bij de jaarlijkse zelfevaluatie wordt het functioneren van de raad in het voorgaande jaar besproken. Kritische blik op resultaten van het toezicht, wat ging goed, wat moet beter en een evaluatie van de samenwerking met de bestuurder.

De zelfevaluatie wordt door de voorzitter samen met de remuneratiecommissie voorbereid en om het jaar begeleid door een externe partij.

Doel is een open en eerlijk gesprek over het functioneren van de leden afzonderlijk en over de sterkte en zwakte als de raad als geheel. De bestuurder heeft inbreng bij de evaluatie en zal een deel van de bijeenkomst bijwonen.

Voor het optimaal functioneren van de Raad van Commissarissen is het gewenst dat de volgende kennis/ervaringsgebieden in de Raad van Commissarissen vertegenwoordigd zijn:

- Bestuurlijk/management (voorzitter), personeel en organisatie (- ontwikkeling); RvC als werkgever
- Bedrijfseconomie en financiën, juridisch (wet en regelgeving); haalbaarheid, risico beheersing en continuïteit
- Volkshuisvesting, vastgoed ontwikkeling en beheer; kwalitatief goede woningen, duurzaamheid en circulariteit
- Samenlevingsontwikkeling, bewonersbelangen; vertrouwen en verbinding met stakeholders.

Het (gedeeltelijk) ontbreken van een van de kennis/ervaring gebieden wordt tijdens de zelfevaluatie besproken. Op basis hiervan wordt een scholingsplan gemaakt hoe deze kennis kan worden aangevuld.

RvC-leden zijn net als de bestuurder zijn verplicht te werken aan kennisontwikkeling. Elk jaar moet er een aantal verplichte PE punten worden gehaald. Op basis van het scholingsplan en in persoonlijke gesprekken tussen RvC-leden en de voorzitter wordt afgestemd welke opleidingen door de verschillende leden gevolgd worden.

De leden van de RvC zijn aangesloten bij de VTW (Vereniging van Toezichthouders in Woningcorporaties) en maken gebruik van het scholingsaanbod van de vereniging.

3c) Inspiratie

Een belangrijke bron van kennisontwikkeling en inspiratie zijn de contacten met andere corporaties.

De RvC stimuleert de DB om lokaal, regionaal en landelijk niveau samen te werken. Lokaal met Viverion, de andere woningcorporatie in het werkgebied Rijssen Holten. Op regionaal niveau door samenwerking met 3 andere kleine woningcorporaties in Regio Twente. De RvC onderhoudt contacten met de RvC-leden van deze corporaties o.a. door een gezamenlijke themabijeenkomsten.

Alternatieve tekst: Lokaal, met woningcorporaties in het werkgebied en op regionaal niveau door samenwerking met andere kleine woningcorporaties.

Daarnaast is DGW aangesloten bij WoON Twente, het regionaal samenwerkingsverband van Twentse corporaties. De 2 jaarlijkse bijeenkomsten van WoOn Twente zijn voor RvC een bron van kennis en inspiratie en worden door alle RvC-leden bezocht.

Daarnaast bekleedt de DB een bestuursfunctie bij het MKW Platform, de vertegenwoordiging van kleine en middelgrote woningcorporaties binnen Aedes.

4. Verantwoordelijk

4a) Risicobeheersing

Het bestuur is verantwoordelijk voor goede risicobeheersing en de RvC houdt hierop toezicht.

DGW heeft risicomanagementbeleid dat tot doel heeft de risico's te beheersen zodat ze binnen de risicobereidheid vallen. Het beleid geeft kaders voor identificering, beoordeling en beheersing. Het omschreven proces wordt jaarlijks gevolgd. Twee keer per jaar wordt dit in de RvC besproken.

In het voorjaar de herijking van de risico's (risicoanalyse en plan van aanpak) en in het najaar een verslag met de opvolging van de acties en een stand van zaken met betrekking tot de risico's.

Door risico's goed in beeld te houden, ook als RvC ontstaat risicobesef en kunnen risico's beheerst worden. Dit betekent ook de ontwikkelingen in en buiten de organisatie goed volgen en hierover met elkaar het gesprek voeren als RvC.

4b) Informatie uitwisseling

Om goed te kunnen functioneren is de RvC afhankelijk van een aantal informatiebronnen. Primair is dat de bestuurder. De bestuurder voorziet de RvC van actuele en volledige informatie met betrekking tot onderwerpen die de RvC raken in haar toezichthouderschap. Elke RvC vergadering agendeert de bestuurder een nieuwsbrief waarin alle actuele zaken worden besproken. Alle stukken (strategie, beleid, investeringen) die volgens bijlage 3 besproken moeten worden of goedkeuring aan gegeven worden geagendeerd door de bestuurder.

Daarnaast heeft de RvC een korte lijn naar de organisatie (waaronder het MT) de externe controller, de accountant, de huurdersvereniging en andere belanghouders.

Waar zij het nodig acht "haalt" de RvC, in afstemming met de bestuurder en in overeenstemming met en onderkenning van de verschillende rollen, informatie uit andere bronnen. Zoals netwerkbijeenkomsten, ontmoeting met stakeholders etc.

Zowel RvC als bestuurder vinden het belangrijk om strategische onderwerpen/maatschappelijke dilemma's met elkaar te bespreken (advies en klankbordrol RvC). Hier wordt de reguliere vergadering voor gebruikt maar vaak ook een aparte themabijeenkomst (deze worden gemiddeld 2x per jaar georganiseerd).

Voorafgaand aan een nieuw kalenderjaar word een governance jaarkalender opgesteld met daarop alle te bespreken stukken (zoals die op dat moment te voorzien zijn). Zie bijlage 1

5. Governance

Het resultaat van goed toezicht is dat transparant en uitlegbaar is op welke wijze het beleid tot stand is gekomen, welke acties en besluiten hebben geleid tot de resultaten, hoe de resultaten bijdragen aan het maatschappelijke doel, hoe de bedrijfsmiddelen zijn aangewend en of is gehandeld binnen de wettelijke en maatschappelijke kaders.

Toezicht kader

Om het toezicht goed uit te kunnen oefenen zijn er spelregels opgesteld, het toezicht kader.

Deels zijn deze regels extern bepaald en deels door de Raad van Commissarissen zelf geformuleerd in samenspraak met de Directeur-Bestuurder

- Extern toezicht: Regels en bepalingen vanuit de Woningwet, het Besluit Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting (BTIV), de Regeling Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting (RTIV), de Governancecode woningcorporaties (2020), de Autoriteit woningcorporaties (Aw) en het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW).
- Intern toezicht: statuten en reglementen

Toetsingskader

Het toetsingskader betreft de inhoudelijke kant van toezichthouden. Dit zijn de beleidsmatige kaders die worden gehanteerd bij de besturing en beheersing. Hiermee wordt het toezicht gestructureerd en geobjectiveerd. Het toetsingskader is voor de Directeur-Bestuurder kader stellend en voor de Raad van Commissarissen richtinggevend om toezicht te houden. Het toetsingskader van DGW-Rijssen wordt gevormd door kaders die betrekking hebben op besturing (wat willen we bereiken, voor wie en hoe) en op beheersing van de organisatie (hoe blijven we in control).

Een overzicht van documenten m.b.t. Intern toezicht en het Toetsingskader kader: is opgenomen als bijlage 2

Bijlage 3 is een schema waarin de documenten voor het toetsingskader en rol verdeling bestuurder en RvC is weer gegeven.

Bijlage 1: Governance jaaragenda

Bijlage 2: overzicht interntoezicht en toetsingskader

Bijlage 3: Schema met toetsingskader documenten en rol verdeling bestuurder en RvC